

§ 148/23 Yttrande över revisionens granskning - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården

Diarienummer: RS-LED23-1585

Regionstyrelsens beslut

1. Yttrandet godkänns.
2. Dokumentet "Statistik över antal situationer med hot och våld under de tre senaste åren" biläggs yttrandet över revisionsrapporten.

Yrkanden

Tomas Borin (VfP) yrkar bifall till regionstyrelsens personalberednings förslag.

Tomas Borin (VfP) yrkar tillägg att dokumentet "Statistik över antal situationer med hot och våld under de tre senaste åren" biläggs yttrandet över revisionsrapporten.

Proposition

Ordförande Christoffer Öqvist (M) ställer regionstyrelsens personalberednings förslag under proposition och finner att det bifall.

Ordförande Christoffer Öqvist (M) ställer Tomas Borins (VfP) tilläggsyrkande under proposition och finner att det bifalls.

Ärendet

Region Sörmlands revisorer har gett Helseplan i uppdrag att genomföra en fördjupad granskning med syftet att bedöma om regionstyrelsen och nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan (PRD-nämnden) säkerställer att arbetet med att förebygga och hantera situationer med hot och våld inom hälsooch sjukvården är ändamålsenligt.

Inom flera områden inom organisationen har behov av noggrannare uppföljning identifierats, t.ex:

- den fysiska arbetsmiljön
- medarbetarnas kunskap om hot- och våldssituationer samt
- chefernas kompetens både inom hot och våld och arbetsmiljöområdet.

Av granskningen framkommer också skillnader avseende inrapportering av avvikelser mellan olika verksamheter.

Förslag på åtgärder redovisas i ”Yttrande över revisionsrapport - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården”.

Åtgärdsförslagen är bland annat att i samverkan mellan säkerhetsenheten, HRstaben och annan expertis se över skyddsronds- och egenkontrollsbefogenhet, att införa en obligatorisk personsäkerhetsutbildning för all vårdpersonal samt att införa ett APT-material riktat mot säkerhet/hot och våld, att ta fram en rutin för omhändertagande av alla berörda vid en större hot- och våldshändelse samt att genomföra en översyn av incidentrapporteringssystemet Synergi med avsikt att förbättra inrapporteringskvalitet och användarvänligheten.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Yttrande över revisionens granskning - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RS-LED23-1585-2
Yttrande över revisionsrapport - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RS-LED23-1585-3
Granskningsrapport - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RE-REV23-0025, RS-LED23-1585-1
Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RE-REV23-0025-1
Fördelning av arbetsmiljöuppgifter, RS-LED22-3685-1
Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) i Region Sörmland, RS-LED22-0407-1
Protokollsutdrag från Regionstyrelsens personalberedning sammanträde den 2023-09-06 - Yttrande över revisionens granskning - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RS-LED23-1585-4

Beslutet expedieras till

Revisionen
Magnus Johansson, regiondirektör
Lars-Gunnar Svensson, säkerhetschef
Kajsa Fisk, HR-direktör
Akten

§ 12/23 Yttrande över revisionens granskning - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården

Diarienummer: RS-LED23-1585

Regionstyrelsens personalberednings förslag

Regionstyrelsens beslut

Yttrandet godkänns.

Regionstyrelsens personalberednings beslut för egen del

Yttrandet ändras redaktionellt.

Yrkanden

Ordförande Tomas Borin (VfP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ordförande Tomas Borin (VfP) yrkar att regionstyrelsens personalberedning beslutar för egen del att yttrandet ändras redaktionellt så att ett dubbelmellanslag tas bort i rubriken samt att slutet av första meningen ändras till ”regionstyrelsen beslutar att”.

Proposition

Ordförande Tomas Borin (VfP) ställer eget yrkande, att regionstyrelsens personalberedning beslutar för egen del att yttrandet ändras redaktionellt, under proposition och finner att det bifalls.

Ordförande Tomas Borin (VfP) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendet

Region Sörmlands revisorer har gett Helseplan i uppdrag att genomföra en fördjupad granskning med syftet att bedöma om regionstyrelsen och nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan (PRD-nämnden) säkerställer att arbetet med att förebygga och hantera situationer med hot och våld inom hälso- och sjukvården är ändamålsenligt.

Inom flera områden inom organisationen har behov av noggrannare uppföljning identifierats, t.ex:

- den fysiska arbetsmiljön
- medarbetarnas kunskap om hot- och våldssituationer samt

- chefernas kompetens både inom hot och våld och arbetsmiljöområdet.

Av granskningen framkommer också skillnader avseende inrapportering av avvikelser mellan olika verksamheter.

Förslag på åtgärder redovisas i ”Yttrande över revisionsrapport - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården”.

Åtgärdsförslagen är bland annat att i samverkan mellan säkerhetsenheten, HR-staben och annan expertis se över skyddsron- och egenkontrollsbehovet, att införa en obligatorisk personsäkerhetsutbildning för all vårdpersonal samt att införa ett APT-material riktat mot säkerhet/hot och våld, att ta fram en rutin för omhändertagande av alla berörda vid en större hot- och våldshändelse samt att genomföra en översyn av incidentrapporteringssystemet Synergi med avsikt att förbättra inrapporteringskvalitet och användarvänligheten.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Yttrande över revisionens granskning - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RS-LED23-1585-2
Yttrande över revisionsrapport - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RS-LED23-1585-3
Granskningsrapport - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RE-REV23-0025, RS-LED23-1585-1
Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RE-REV23-0025-1
Fördelning av arbetsmiljöuppgifter, RS-LED22-3685-1
Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) i Region Sörmland, RS-LED22-0407-1

Beslutet expedieras till

Revisionen
Magnus Johansson, regiondirektör
Lars-Gunnar Svensson, säkerhetschef
Kajsa Fisk, HR-direktör
Akten

Handläggare

Lars Gunnar Svensson
Säkerhetsenheten (1)

Datum

2023-06-09

Dokumentnummer

RS-LED23-1585-2

Ärendegång

Regionstyrelsens personalberedning
Regionstyrelsen

Yttrande över revisionens granskning - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården

Förslag till beslut

Regionstyrelsens personalberednings förslag till regionstyrelsens beslut

Yttrandet godkänns.

Ärendet

Region Sörmlands revisorer har gett Helseplan i uppdrag att genomföra en fördjupad granskning med syftet att bedöma om regionstyrelsen och nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan (PRD-nämnden) säkerställer att arbetet med att förebygga och hantera situationer med hot och våld inom hälso- och sjukvården är ändamålsenligt.

Inom flera områden inom organisationen har behov av noggrannare uppföljning identifierats, t.ex:

- den fysiska arbetsmiljön
- medarbetarnas kunskap om hot- och våldssituationer samt
- chefernas kompetens både inom hot och våld och arbetsmiljöområdet.

Av granskningen framkommer också skillnader avseende inrapportering av avvikelser mellan olika verksamheter.

Förslag på åtgärder redovisas i ”Yttrande över revisionsrapport - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården”.

Åtgärdsförslagen är bland annat att i samverkan mellan säkerhetsenheten, HR-staben och annan expertis se över skyddsronds- och egenkontrollbehovet, att införa en obligatorisk personsäkerhetsutbildning för all vårdpersonal samt att införa ett APT-material riktat mot säkerhet/hot och våld, att ta fram en rutin för omhändertagande av alla berörda vid en större hot- och våldshändelse samt att genomföra en översyn av incidentrapporteringssystemet Synergi med avsikt att förbättra inrapporteringskvalitet och användarvänligheten.

Handläggare

Lars Gunnar Svensson
Säkerhetsenheten (1)

Datum

2023-06-09

Dokumentnummer

RS-LED23-1585-2

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Yttrande över revisionens granskning - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RS-LED23-1585-2

Yttrande över revisionsrapport - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RS-LED23-1585-3

Granskningsrapport - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RE-REV23-0025, RS-LED23-1585-1

Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården, RE-REV23-0025-1

Fördelning av arbetsmiljöuppgifter, RS-LED22-3685-1

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) i Region Sörmland, RS-LED22-0407-1

Beslutet expedieras till

Revisionen

Magnus Johansson, regiondirektör

Lars-Gunnar Svensson, säkerhetschef

Kajsa Fisk, HR-direktör

Akten

Yttrande över revisionsrapport - Systematiskt arbetsmiljöarbete mot hot och våld i vården

För att åstadkomma de förbättringar som granskningen belyser, föreslås att regionstyrelsen beslutar att;

1. säkerställa en jämlik kunskap om och tillgång till det stöd som säkerhetsenheten kan erbjuda.
2. Säkerställa en ändamålsenlig och regelbunden översyn av den fysiska arbetsmiljön.
3. Säkerställa en jämn och ändamålsenlig kunskap avseende hot och våld i verksamheterna för samtliga medarbetare.
4. Säkerställa en systematisk uppföljning av chefers kompetens inom områdena arbetsmiljö och hot och våld.
5. Säkerställa att det finns tydliga rutiner avseende omhändertagande av övriga personer i lokalen i händelse av en hot- och våldssituation samt att personalen har kännedom om dessa rutiner.
6. Genomföra en genomlysning av avvikelserapporteringen för att få en uppfattning om orsaker till den ojämna inrapporteringen samt att vid behov vidta lämpliga åtgärder.

De föreslagna förbättringarna kan mer detaljerat beskrivas som uppdrag under respektive förslag.

Förslag:	Beskrivning:	Uppdrag:
1	Säkerställa en jämlik kunskap om och tillgång till det stöd som säkerhetsenheten kan erbjuda.	Vi avser att se över hur detta kan förtydligas i styrande dokument och i annan information. I samråd med HR-staben kommer anvisningar och rutiner ses över om dessa skall förtydliga säkerhetsfunktionens roll gällande personsäkerhet samt hot och våld. I samråd med HR-staben ska även de obligatoriska e-utbildningarna inom arbetsmiljöområdet för chefer ses över om det finns behov av att komplettera kring hot och våld.

2	Säkerställa en ändamålsenlig och regelbunden översyn av den fysiska arbetsmiljön.	<p>Den fysiska arbetsmiljön kartläggs både i skydds rond samt i det årliga medarbetarsamtalet mellan chef och medarbetare. I medarbetarsamtalet ställs följande fråga: "Hur upplever du den fysiska arbetsmiljön?" och svaren är möjliga att dokumentera i Kompetensportalen. Våra chefer skall även enligt gällande rutin tillsammans med skyddsombud göra en årlig genomgång av den fysiska arbetsmiljön i skydds rond och upprätta ett skydds rondsprotokoll.</p> <p>I samverkan med HR-staben kommer en översyn göras om kartläggningen i t.ex. skydds rond och medarbetarsamtal kan göras mer ändamålsenlig, eller om de skall kompletteras med ytterligare frågor specifikt om hot och våld.</p> <p>Antalet frågor i medarbetarenkäten är begränsat men översyn kommer göras tillsammans med HR-staben för att se om det finns skäl och möjlighet att komplettera med ytterligare frågor gällande hot- och våld där vi bedömer att vi inte kan få svaren på annat sätt.</p> <p>Vi har även ett avvikelssystem (Synergi) för rapportering, och åtgärder för att ytterligare informera om vikten att rapportering ska ske i systemet kommer göras.</p>
3	Säkerställa en jämn och ändamålsenlig kunskap avseende hot och våld i verksamheterna för samtliga medarbetare.	<p>Vi avser införa e-kurs Säker vård Personsäkerhet som ett obligatorium för samtliga medarbetare inom Hälso- och sjukvården.</p> <p>Vi kommer samtidigt införa ett relevant informationsmaterial rörande hot och våld, och tillgängliggöra det för användande vid arbetsplatsträffar (APT), i årshjulet för det systematiska</p>

		arbetsmiljöarbetet (SAM).
4	Säkerställa en systematisk uppföljning av chefers kompetens inom områdena arbetsmiljö och hot och våld.	Vi avser att, i samverkan med HR-staben, se över om den uppföljning som sker årligen av SAM behöver kompletteras avseende specifika frågor om arbetsmiljö och hot och våld. Vi kommer samtidigt se över om det då behövs en chefsintroduktion i Kompetensportalen riktad mot arbetsmiljö samt hot och våld.
5	Säkerställa att det finns tydliga rutiner avseende omhändertagande av övriga personer i lokalen i händelse av en hot- och våldssituation samt att personalen har kännedom om dessa rutiner.	Vi avser ta fram en rutin i samverkan mellan Säkerhetsenheten och Krisberedskapsstaben där omhändertagande av alla hot- och våldsdrabbade förtydligas. I samband med detta kommer informationsmaterial tas fram för användande vid APT (se uppdrag 3).
6	Genomföra en genomlysning av avvikelserapporteringen för att få en uppfattning om orsaker till den ojämna inrapporteringen samt att vid behov vidta lämpliga åtgärder.	Vi avser tillsätta en grupp bestående av representanter från hälso- och sjukvården, säkerhet, arbetsmiljö, patientsäkerhet och kompetens med ansvar för Synergisystemet med uppdraget att analysera avvikelserapporteringen, och vid behov föreslå åtgärder.

Att genomföra de föreslagna åtgärderna ger regionen ökad möjlighet att säkerställa ett ändamålsenligt hot- och våldsarbete.

Säkerhetsenheten har tagit fram e-kursen Säker vård Personsäkerhet.

Säkerhetsenheten kommer under 2023 att färdigställa säkerhetsorienterat APT-material att använda i enlighet med SAM-årshjulet.

Säkerhetsenheten och Krisberedskapsstaben har ett pågående arbete kring konceptet: Pågående dödligt våld (PDV). I detta arbete kan uppdraget att ta fram en rutin kring omhändertagande av alla hot- och våldsdrabbade (se uppdrag 5) att kunna omhändertas.

Christoffer Öqvist
Regionstyrelsens ordförande

Magnus Johansson
Regiondirektör

Statistik över antal situationer med hot och våld under de tre senaste åren

Nedan redovisas statistik över antalet rapporterade situationer med hot respektive våld inom vården under åren 2020, 2021 och 2022, samt de situationer som rapporterats till och med den 30 juni 2023. Nedan redogörs statistiken för hela hälso- och sjukvården och sedan uppdelat på områdena Division psykiatri och funktionshinder – Dammsdal, Regionsjukhuset Karsudden Division Primärvård och övriga verksamheter under hälso- och sjukvården.

Division psykiatri och funktionshinder – Dammsdal

	År 2020	År 2021	År 2022	T.o.m. 30 juni 2023
Hot	5	9	17	1
Våld	13	6	14	9
Totalt	18	15	31	10

Regionsjukhuset Karsudden

	År 2020	År 2021	År 2022	T.o.m. 30 juni 2023
Hot	21	17	18	23
Våld	36	44	21	17
Totalt	57	61	39	40

Division Primärvård

	År 2020	År 2021	År 2022	T.o.m. 30 juni 2023
Hot	4	7	1	6
Våld	1	0	6	2
Totalt	5	7	7	8

Övriga verksamheter under hälso- och sjukvård

	År 2020	År 2021	År 2022	T.o.m. 30 juni 2023
Bombhot	0	0	0	1
Hot	28	19	58	33
Våld	45	42	81	20
Totalt	73	61	139	54